

Taavi Soininvaara

DARWININ SEITTI

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© Taavi Soininvaara ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2018

ISBN 978-951-1-44190-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

PÄÄHENKILÖT SEKÄ KESKEISIMMÄT TOIMIJAT JA TERMIT

Adaksina, Irina SVR:n tiedustelu-upseeri
Alapuro, Erno Suojelupoliisin tiedonhankintayksikön päällikkö
Amelin, Viktor Entinen KGB:n ja SVR:n upseeri
Bielski, Sam (Maltsev, Vasili) Yhdysvaltain rannikkovartioston telakan insinööri
Bujanovski, Artem Pietarilainen katulapsi
Burov, Marat Latgalen kansantasavallan johtaja
CIA Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelu
Collins, Alannah David Collinsin vaimo
Collins, David IMF:n varapääjohtaja
Efimov, Sergei SVR:n johtaja. Kenraaliluutnantti
FBI Yhdysvaltain liittovaltion poliisi
FSB Venäjän liittovaltion turvallisuuspalvelu
Gergie, Rodion SVR:n tiedustelu-upseeri
Hoitaja Vakoojan tai vakoojaverkoston käsittelemisestä vastaava tiedusteluvirkamies
HPL Helsingin poliisilaitos
Illegaali Väärän henkilöllisyyden turvin ulkomailla asuva vakooja
IMF Kansainvälinen valuuttarahasto
Jaatinen, Ossi Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tutkija
Jokela, Esa Rikosylikonstaapeli. Keskusrikospoliisin henkirikostutkintayksikkö
Kask, Kadri Kersti Koppelin äiti. Vitali Volosovin vaimo
Ketonen, Jussi Suojelupoliisin entinen päällikkö. Nelli Ratamon isoäidin aviomies

Koppel, Kersti Venäläinen freelancetoimittaja

Kotamäki, Heikki (Kello) Rikosylitarkastaja. Keskusrikospoliisin
tutkintaosaston johtaja

Krupieeri SVR:n Värisuora-ohjelman hoitaja

Leary, Thomas USA:n pääkonsuli Pietarissa

Legenda Vakoojan seipetty elämäntarina, jota väärennetyt asiakirjat
tukevat

Lukkari, Saara Suojelupoliisin terrorismi ja ääriliikkeet -yksikön
päällikkö

Manas Venäjän tiedustelulaitosten kouluttama tappaja

Morton, Steven (Kombarov, Kirill) Majuri. USA:n Puolan
Redzikowossa sijaitsevan Aegis Ashore -ohjustukikohdan
komentaja

Ratamo, Arto Osastopäällikkö, päällikön avustaja. Suojelupoliisi

Ratamo, Nelli Arto Ratamon tytär

Sahlstedt, Miki Koodaaja

Scherbakov, Ivan Yhdysvaltoihin loikannut entinen SVR:n upseeri

Siironen, Petra Osastonhoitaja. Hyksin Neurokirurgian klinikka

Sotamaa, Pekka Suojelupoliisin operatiivisen linjan johtaja

Suarez, Ramon FBI:n etsivä

SVR Venäjän liittovaltion ulkomaantiedustelupalvelu

Turner, Bruce USA:n Helsingin suurlähetystön 1. lähetystösihteeri.
CIA:n Helsingin tiedusteluaseman päällikkö

Vihervaara, Kaisu Ylilääkäri. Hyksin Neurokirurgian klinikka

Vihtala, Anna-Mari Rikoskonstaapeli. Keskusrikospoliisin
henkirikostutkintayksikkö

Volosov, Vitali SVR:n eversti. Kadri Kaskin avomies ja Kersti
Koppelin isä

Wrede, Erik (Skotti) Suojelupoliisin päällikkö

Žukauskas, Arvydas Eversti. Liettuan puolustusvoimien
erikoisjoukkojen komentaja

Madagaskarissa elävä Darwinin hämähäkki (Caerostris darwini) kutoo jättiläismäisiä verkkoja, jotka voivat ylittää jopa jokien yli. Darwinin hämähäkin kehräämä seitti voi olla kahdenkymmenenviiden metrin pituinen ja se on maailman vahvinta tähän mennessä löydettyä luonnonmateriaalia.

Sotataidon huippu on vihollisen kukistaminen ilman taistelua.

Sunzi: Sodankäynnin taito, noin 500 eaa.

PROLOGI

Silminnäkijä

TAMMIKUUN 10. PÄIVÄ VUONNA 2000

Viisitoistakesäinen nuori nainen tuskin olisi osoittanut mieltään isälleen, jos olisi tiennyt mitä kahdenkymmenen minuutin kuluttua tulisi tapahtumaan. Kersti istui uusien autojen tapaan muovilta tuoksuvan Lada Samaran etupenkillä, puristi judovarustekassia sylissään ja katseli osittain jäätyneestä sivuikkunasta kuuran kuorruttamia havupuita. Hän myöhästyisi treeneistä ja valmentaja Rudenko tulisi nalkuttamaan hänelle ties kuinka kauan. Ja kaikki vain siksi, että isän työasiat olivat tärkeämpiä kuin mikään muu maailmassa.

Eversti Vitali Volosov ohjasi uutuuttaan kiiltelevän Ladan Moskovan etelälaidalla sijaitsevalta Bazhenova-kadulta kevyen liikenteen väylälle ja pysäköi auton suuren kermanvärisen varastorakennuksen taakse. Hän asetti aurinkolipan alle Venäjän kansalliskaartin tunnuksen, joka piti tehokkaasti loitolla niin murtovarkaat kuin parkkipirkotkin.

”Olen pahoillani *Solnishko*. Tämä on ensimmäinen kerta, kun tämän viikoittaisen... tapaamiseni ajankohtaa on muutettu näin yllättäen. Minä soitan illalla valmentajallesi ja selitän, että kyseessä oli hätätapaus. Ymmärtäisit, jos voisin kertoa kuinka tärkeistä asioista on kyse.”

Nuori neiti katseli pakkasesta höyryävän Tsaritsynon puiston suuntaan ja nakkeli niskojaan.

”Äläkä luule, etten enää ole vihainen”, Volosov ärähti. ”Voi hyvinkin olla että koko tämä tapaaminen on sinun syytäsi, kuka tietää vaikka saisit potkut. En tajua mitä päässäsi liikkui: otit osaa sekä Putinin presidentiksi nousua että Tšetšenian sotaa vastustaviin mielenosoituksiin. SVR:n everstin tytär! Ja jouduit vielä putkaankin. Kahdesti.”

Eversti Volosov leppyi yhtä nopeasti kuin oli syttynytkin. ”Saat jäädä tänne autoon odottamaan, minä kävelen suihkulahteen rantaan. En olisi missään tapauksessa saanut ottaa sinua mukaani. Jos... ne tietäisivät, että olet täällä, joutuisin todella suuriin ongelmiin.”

Kerstin pää kääntyi vihaisesti. ”Ulkona on pakkasta. Minähän jäädyn tänne.”

”Jätän moottorin käyntiin.” Vitali Volosov taputti tyttärensä polvea ja onnistui näyttämään samaan aikaan sekä ylpeyttä että kiukkuiselta.

Volosov nousi autosta, lukitsi varmuuden vuoksi sen ovet ja lähti kohti useiden hehtaarien kokoisen Tsaritsynon puiston sydäntä. Lumi narskui kenkien alla. Hänen teinityttärensä tiesi isänsä työskentelevän Venäjän ulkomaantiedustelupalvelussa SVR:ssä, mutta siitä neidillä ei ollut aavistustakaan, että hän oli salaisista salaisimman S-direktooraatin 13. osaston päällikkö.

Volosov saapui Tsaritsynon puistoon sen pääportista ja suuntasi kohti Suuren palatsin takana avautuvaa metsikköä. Tapaamispaikka oli tavallaan osuva: keisarinna Katariina II oli pannut uusgoottilaisen palatsin rakentamisen alulle 1700-luvun lopulla, mutta erinäisten sattumusten johdosta se oli saatu kokonaan valmiiksi vasta yli kaksisataa vuotta myöhemmin vuonna 2007. Hänenkin tehtävänsä tulisi kestämään kauan. Volosovin ainoa työ, tosin sitäkin tärkeämpi, oli vastata Värisuora-nimisen ohjelman toiminnasta. Sen jäsenet, viime syksynä FSB:n Akatemiassa aivan erityislaatuisen illegaalikoulutuksen aloittaneet tiedustelu-upseerit, tulisivat olemaan nukkuvia vakoojia ehkä jopa vuosikymmenten ajan. He odottaisivat SVR:n ja koko Venäjän tiedusteluhistorian tärkeintä operaatiota juuri niin kauan kuin tarve vaatisi.

Käveltyään Suuren palatsin oikealla puolella seisovan piiparkakkumaisen kaariportin läpi Volosov otti suunnan kohti

Tsaritsynon alueen isointa lampea. Hengitys huurusi. Helmikuinen päivä oli niin kylmä, että hän nosti talvitakkinsa turkiskauluksen pystyyn. Turisteja tai ulkoilevia moskovalaisia ei juuri näkynyt, mutta puistoalueen teillä ja poluilla liikkui useita ratsukkoja. Puistossa sijaitseva esteratsastuskeskus vuokrasi hevosia yli 12-vuotiaille lapsille; hänen tyttärensäkin oli vierailut Tsaritsynon talleilla useita kertoja.

Lammen rannassa Volosov istuutui puiselle puistonpenkille ja ihmetteli, miksi suuri suihkulähde oli osittain toiminnassa, vaikka lämpötila oli reilusti pakkasen puolella. Hän näki lastenvaunuja hiljaiseen työntävän nuoren naisen ja siperianhuskya kävelyttävän eläkeläismiehen. Volosov odotti ainoaa esimestään, Venäjän ulkomaantiedustelupalvelun SVR:n johtajaa Sergei Efimovia, kuten joka ikinen viikko ympäri vuoden. He tapasivat piilossa katseilta, koska Volosov hoiti tehtävää, joka oli jopa Venäjän tiedusteluaparaatin mittapuun mukaan poikkeuksellisen salainen. Hän oli Värisuoran jäsenten "hoitaja". Sekä hänen että Värisuoran jäsenten nimet tiesi vain kaksi ihmistä: SVR:n johtaja sekä Venäjän federaation presidentti.

Johtaja Efimov oli myöhässä, Volosov tajusi rannekelloaan vilkaistessaan. Se ihmetytti. SVR:n Jasenevon päämaja sijaitsi Tsaritsynon tavoin parinkymmenen kilometrin päässä Moskovan keskustasta etelään, eivätkä ruuhkat koskaan kasvaaneet tällä suunnalla yhtä pirullisiin mittoihin kuin lähempänä keskustaa tai Puutarhakehällä. Ehkä Efimovin autonkuljettaja ei ollut osannut arvioida matka-aikaa, tämä oli ensimmäinen kerta kun he tapasivat täällä. Paikka soveltui tarkoitukseen mainiosti: avaraa aluetta oli helppo tarkkailla, joten kukaan ei pystyisi kuuntelemaan heitä.

Kun johtaja oli kymmenen minuuttia myöhässä, Volosov nousi seisaalleen lämmitelläkseen pakkasen kohmetta-

mia raajojaan. Suihkulähteestä heikolla paineella pulppuava vesi nosti ilmaan pitsimäistä höyryä. Virtaava, lämmin vesi piti lammen keskustan sulana, vaikka sen reunat olivat umpijäässä. Hän tähyili lammen takana alkavaa luonnonsuojelualuetta, joka oli hänen ymmärtääkseen Moskovan suurin. Oliko johtaja aikaistanut heidän tapaamistaan, ja vieläpä maanantai-illaksi, koska jotakin poikkeuksellista oli tapahtunut tai tekeillä?”

Vitali Olegovitš”, Volosov kuuli SVR:n johtajan ystävällisen äänen takaansa ja kääntyi. Näin iloisena hän ei muistanut Efimovia koskaan aiemmin nähneensä. He tervehtivät.

SVR:n johtaja istuutui ja taputti puistonpenkkiä kädellään. Volosovin istuuduttua Efimov napsautti auki viininpunaisen metallirasian ja tarjosi alaiselleen Ritmeester-pikkusikaria. Kuulumisia ei vaihdettu eikä smalltalkille ollut tarvetta.

Volosov epäröi hetken ennen kuin painoi sikarin huulilleen ja kohdisti sen pään Efimovin tarjoamaan tuleen. ”Halusit tavata jo tänään.”

”Onko tyttäresi jo rauhoittunut?” Efimov vastasi kysymyksellä.

Volosov naurahti kireästi. ”Pidin tytölle pitkän puhuttelun. Voit olla varma, että ne typeryydet eivät toistu.”

”Niin arvelinkin”, Efimov sanoi. ”Entä Värisuoran joukko. Kuinka he voivat?”

”Erinomaisesti”, Volosov vakuutti. ”Paitsi Punainen, hänen migreeniinsä ei näytä löytyvän toimivaa lääkettä.”

Efimovin kulmat painuivat. ”Hän on kuitenkin toimintakykyinen?”

Volosov nyökkäsi. ”Totta kai. Mies on tutkittu moneen otteeseen, eikä mitään vikaa ole löydetty. Ja hän menestyy opinnoissaan niin loistavasti, etten millään haluaisi pudottaa häntä Värisuorasta päänsärkyjen takia.”

”Ja he kaikki ovat valmiita?”

Volosov levitti kätensä. ”He kaikki ovat valmiina, mutta eivät tietenkään valmiita. Heidät valittiin viime syksynä, minun järjestämäni peruskoulutus päättyi toukokuussa ja sen jälkeen alkaa heidän koulutuksensa omana osastonaan Väri-suorana ja he tulevat katoamaan kaikista rekistereistä ja tilastoista.”

Efimov nousi seisaalleen äkisti kuin jonkin säikäyttämänä, vakavoitui ja ojensi kätensä. ”Olet tehnyt hienoa työtä Värisuorran kanssa. Se joukko tulee muuttamaan maailmaa vuosien tai todennäköisimmin vuosikymmenten kuluttua. Sitten kun aika on kypsä.”

Volosov tunsu jonkin liikahtavan sisuksissaan puristaessaan ohitseen katsovan Efimovin kättä. Hän jäi tuijottamaan SVR:n johtajan Suuren palatsin suuntaan loittonevaa hahmoa. Jokin ei ollut kohdallaan. Tapaamispäivän aikaistaminen, Efimovin myöhästyminen, uusi tapaamispaikka, oudot jäähyväissanat...

Kiukusta pihisevä Vitali Volosovin Kersti-tytär kuunteli takovaa teknobiisiä isänsä Lada Samaran radiosta ja raaputti lakattomalla kynnellään ikkunan sisäpintaan syntynyttä jääkukkasta. Isä oli saanut suhteettoman suuret raivarit kuultuaan hänen osallistumisestaan mielenosoituksiin ja putkareissuista. Kohteli häntä yhä kuin kakaraa, vaikka hän oli jo viidentoista. Ja kutsui häntä edelleen kielloista piittaamatta *Solnishkoksi* – auringonpaisteekseen.

Samassa auton moottori sammui. Tämä ei voinut olla totta, ulkona oli viisitoista astetta pakkasta. Oliko upouusi Lada hyytynyt kylmyyteen vai loppuiko bensa? Kerstillä ei ollut aavistustakaan mitä mittareita kojetaulusta löytyi: hän ei ollut koskaan edes istunut kuskin paikalla, saati sitten käynnistänyt

autoa. Tuskin mikään kiinnosti häntä vähemmän kuin autot. Hän käänsi virta-avainta kahdesti mutta mitään ei tapahtunut, kuului vain vaimeaa jurnuttavaa ääntä.

Kersti nakkasi judovarustekassinsa manauksia mumisten takapenkille ja nousi autosta. Oli pakko liikkua, jotta pysyi lämpimänä. Hän työnsi sormikkaat käsiinsä, veti villamyssyn päähänsä ja sulki talvitakkinsa vetoketjun. Mitä hittoa hän tekisi? Isä oli tehnyt selväksi, ettei hänen pitäisi olla täällä.

Sitten oivallus nosti hymynväreen nuoren naisen huulille ja hän päätti kävellä kohti Tsaritsynon alueen keskustaa. Isä oli sanonut suuntaavaansa suihkulähteelle, joten hän meni lammen rantaan näköyhteyden päähän isästä, mutta jäisi kuitenkin niin kauas ettei häntä havaittaisi. Jos hän lähtisi hortoilemaan puistoon ilman määränpäättä, isä saattaisi palata autolle ennen häntä ja suuttua, kun joutuisi odottelemaan.

Totta kai häntä kiinnosti, ketä isä oli mennyt tapaamaan. *Ymmärtäisit, jos voisin kertoa kuinka tärkeistä asioista on kyse*, niin isä oli sanonut. Mikä ihmeen hätätapaus oli niin kiireinen, että hänen piti jättää judotreenit väliin ja odotella piilossa isän paluuta. Sopi toivoa, ettei tapaamisessa ollut kyse hänen viime viikon hölmöilyistään mielenosoituksissa.

Kylmyys tiukensi otettaan. Kersti tihensi askeleitaan nähdessään kaukana edessään Suuren palatsin ja valitsi sitten ensimmäisen mahdollisen reitin lammelle, oikealle erkanevan polun.

Hän näki isänsä reilun viidenkymmenen metrin päässä jo hieman ennen lammenrantaan saapumistaan. Kersti asettui paksun tammenrungon taakse, täältä kukaan ei häntä näkisi. Hän tuhahti vaimeasti katsellessaan kuinka isä sytytti tupakan – mistä lähtien se muka oli polttanut? Huolet karisivat kuitenkin mielestä hänen nähdessään, että isä istui puistonpenkillä Sergej Efimovin kanssa. Miksi SVR:n johtajan tapaaminen

muka oli niin salaista? Efimovhan oli yksi niistä harvoista SVR:läisistä, jonka nimi ja valokuva esiintyi tiedotusvälineissä tämän tästä. Eivätkä isä ja Efimov näyttäneet piittaavan vähääkään lähistöllä kävelevästä koiranulkoiluttajasta ja lastenvaunuja työntävästä naisesta. Hän nojasi tammenoksaan ja siristi silmiään nähdäkseen paremmin, kun oksa paukahti varoittamatta poikki.

Olivatko ne nähneet hänet? Kersti pidätti hengitystään ja muisti, mitä isä oli sanonut: *Jos... ne tietäisivät, että olet täällä, joutuisin todella suuriin ongelmiin.*

Hän odotti hetken hievahtamatta piilopaikassaan ennen kuin uskaltautui jälleen kurkistamaan isän ja Efimovin suuntaan. Samassa Efimov nousi kummallisen sähäkästi seisaalleen. SVR:n johtaja kätteli isän ja lähti kävelemään kohti Suurta palatsia.

Hänen täytyi ehtiä autolle ennen isää.

Kersti otti askeleen taaksepäin, mutta seisahtui nähdesään, kuinka musta maastoauto saapui lammen rantaan, suihkulähteelle johtavan sillan kupeeseen. Sen sisuksista ilmestyi kaksi univormupukuista miestä, sotilasta. Kumpikin osoitti isää aseella. Tuntui siltä kuin Kerstin sydän olisi pysähtynyt. Mitään ei kuulunut, mutta isä kaatui maahan. Sitten musta maastoauto ajoi isän luokse.

Kyyneleet valuivat Kerstin poskille hänen katsellessaan kuinka kaksi sotilasta nosti hänen isänsä ruumiin maastoautoon.

Ei kai tämä ollut hänen syytään?

ENSIMMÄINEN OSA

Punainen ja Musta

31. ELOKUUTA – 4. SYYSKUUTA, NYKYAIKA

1.

PERJANTAI 31. ELOKUUTA – LAUANTAI 1. SYYSKUUTA

Kirurgi Kaisu Vihervaara nojaili käytävän seinään Hyksin Neurokirurgian klinikan heräämön edustalla ja joi kahvia ajan patinoimasta posliinimukista, jonka kyljessä luki: *keep calm and don't kill the patients*. Väsytti, kuten aina arki-iltapäivisin. Se oli hinta, joka kahdeksankymmentätuntisista työviikoista täytyi maksaa. Hän heräsi maanantaista perjantaihin neljältä aamulla, söi tukevasti, luki sanomalehden ja lähti töihin. Viiden maissa hän saapui Töölön sairaalaan. Kahdeksaan mennessä hän oli tehnyt pois alta ylilääkärin tehtäviinsä kuuluvat puuduttavat toimistotyöt ja sen jälkeen alkoivat leikkaukset, joita oli tyypillisenä päivänä kaksi tai kolme. Viikonloppuisin hän nukkui pitkään, lepäsi ja luennoi toisinaan ulkomaisissa yliopistoissa. Tämä viikonloppu oli tosin poikkeus: Vihervaara oli lupautunut tekemään alkuviikosta kaksi näytösleikkausta, live-leikkausta, Lontoon NHNN-sairaalassa. Hän lentäisi Lontooseen vielä tänä iltana ja ehtisi lomailta suosikkisuurkaupungissaan kaksi kokonaista vuorokautta.

Kaisu Vihervaara oli ylpeä siitä, että Töölön sairaalassa sijaitseva Hyksin Neurokirurgian klinikka oli nykyisin aivoverisuonien ja vaikeiden aivokasvaimien mikroneurokirurgisten leikkaushoitojen arvostetuin klinikka koko Euroopassa. Se oli

leikkausmääriltään yksi maailman suurimmista neurokirurgian klinikoista, ja jopa 200 ulkomaista kirurgia kävi vuosittain hakemassa täältä oppia uusimmista leikkausmenetelmistä. Kymmenet ulkomaiset potilaat tulivat vuosittain Helsinkiin leikkauttamaan hankalia kallonpohjan kasvaimia tai aivojen verisuoniepämuodostumia. Vihervaara tiesi Hyksin Neurokirurgian klinikan hyvän maineen olevan suurelta osin hänen ansiotaan. Hän oli lääketieteen supertähti, joka oli tehnyt eri puolilla maailmaa jo toistakymmentätuhatta leikkausta vaikka oli kirurgiksi vielä suhteellisen nuori, 53-vuotias.

Kello oli 16.12 kun puolijuoksua saapuva osastonhoitaja Petra Siironen seisahtui Vihervaaran luo.

"Anteeksi. En saanut puhelua millään loppumaan", hengästynyt Siironen sanoi.

"Ei mitään hätää. Nautiskelin tässä kaikessa rauhassa mummopiriä ja mietin viikonlopun Lontoon-reissuani. Eiköhän aloiteta kierros."

Valkotakkinen kaksikko astui Neurokirurgian klinikan tehovalvontaosastolle, joka toimi myös leikkauksesta toipuvien potilaiden heräämönä. Siironen avasi pitkän käytävän ensimmäisen oven ja viittasi ylläkäri Vihervaaran sisään. He olivat tehneet vastaavanlaisen kierroksen lukemattomia kertoja aikaisemminkin.

"David Collins, aamuyhdeksän leikkaus. Vuotamaton aivovaltimon pullistuma. Ei minkäänlaisia komplikaatioita", Siironen sanoi papereihinsa vilkaistuaan.

"On siis jo herännyt?" Vihervaara kysyi.

"On toki. Vaikutti olevan kaikin puolin kunnossa. Nukkuu nyt vain pois lääkitystään."

"*Lucky man*", Vihervaara sanoi. "Eikös Collinsin aneurysma löydetty ihan sattumalta pään tutkimusten yhteydessä, kun miehen pahenevan migreenin syytä yritettiin selvittää?"

Siironen nyökkäsi. ”Kookas aivovaltimoaneurysma puristi aivojen alapinnan hermoja.”

”Selvisi pelkällä ennaltaehkäisevällä leikkauksella. Toivotaan että aivoverenvuodon riski pysyy tämän jälkeen aisoissa. Ja hyvällä onnella miehen migreenikin saattaa helpottaa.”

Kun ylilääkärillä ei ollut enempiä kysymyksiä, osastonhoitaja Siironen kääntyi kohti ovea.

Samassa kuului rikkoutuvan lasin helinää ja valkotakkien katse hakeutui takaisin potilaaseen.

David Collins oli huitaissut kädellään juomalasin yöpöydältä lattialle. Mies puhui kiivaalla äänellä, mutta hänen silmänsä olivat tiukasti ummessa.

”Mitä ihmettä se sanoo? En ymmärrä sanakaan.” Siironen tapitti tiukasti potilasmonitorin lukemia.

Ylilääkäri Vihervaara kuunteli keskittyneesti, mitä Collins houraili. Hänen kasvoilleen nousi yllättynyt ilme. ”Mieshän puhuu Venäjää.”

Collinsin pelokkaalta kuulostava vuodatus kesti vain parikymmentä sekuntia, sitten mies vaihtoi kielen englanniksi.

”FSB:n Akademia, 70 Michurinsky Prospect Moskova. Operatiivisen koulutuksen instituutin illegaalilinja vuonna 1999. Värisuoran Punainen. Nälänhätä, miljoonien ihmisten pakolaisvirta Afrikasta...”

”Mies käy liian kovilla kierroksilla. Annanko...” Siironen ei ehtinyt puhua lausettaan loppuun, kun Collins jo huokaisi rasakaasti, käänsi päätään ja näytti rentoutuvan.

Sekä Vihervaara, että Siironen tarkkailivat potilasmonitorin numeroita. David Collinsin verenpaine palautui hyvää vauhtia normaaliksi ja sykekin oli laskenut jo alle sadan.

”Puhutko sinä Venäjää?” Siironen kysyi ylilääkäriltä.

Edelleen hämmentyneeltä näyttävä Vihervaara käänsi katseensa Collinsiin. ”Venäjä oli kahdeksankymmentäluvun

alussa ihan yleinen C-kieli lukiossa. Ainakin Lappeenrannassa, missä vietin lapsuuteni.”

”Mitä Collins sanoi? Taisi vain horista niin kuin englanniksikin.”

”Tämähän oli se irlantilainen pankkiiri?” Vihervaara vastasi kysymyksellä.

”Joku Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n huippujohtaja. Miehestä on ollut kahvihuoneessa puhetta.”

Vihervaara tapitti edelleen Collinsia. ”Onko miehen hakija täällä?”

”Vaimo odottaa tietoa kotiuttamisesta.”

”Kerro, että hänen miehensä on sen verran sekava, että häntä täytyy pitää tarkkailussa vielä yön yli.” Vihervaara nosti katseensa lopulta Siiroseen. ”Jos kaikki on huomenna aamupäivällä kunnossa, anna hakijalle koti- ja jatkohoito-ohjeet ja kerro, että minä olen työmatkalla.”

Mustan Mercedes-Benz-taksin takapenkillä vaimonsa Alannahin vierellä istuvaa David Collinsia suututti. Hilton Kalastajatorppa -hotelliin oli kuulemma korkeintaan varttitunnin automatka, mutta juuri nyt sekin tuntui aivan liian pitkältä. Hän pelkäsi enemmän kuin koskaan elämänsä aikana. Sydän takoi ja päätä jomotti kuin joku olisi painanut peukalolla hänen kallossaan olevaa neljän sentin suuruista reikää.

Sairaalan heräämön osastonhoitaja oli kertonut Collinsille aamulla jotakin, mikä oli nostanut kylmän hien hänen otsalleen. Hän oli kuulemma hourailut nukkuessaan pois lääketoikkuraansa. Hoitajan mukaan hän oli horissut puuta heinää, mutta nainen ei ollut ymmärtänyt kaikkea mitä hän sanoi. Hän oli puhunut myös venäjää. Ja paikalla oli ollut myös leikkauksen tehnyt ylilääkäri.

Taksi ohitti merenrannan vain parinkymmenen metrin päästä ja kääntyi sitten metsikköön johtavalle pikkutielle. Collins ei olisi voinut välittää vähemmän siitä kuinka luonnonkauniilla paikalla tämä Hilton sijaitsi. Lopulta taksi pysähtyi hotellin pylväiden kannatteleman katoksen alla näkyvän pääoven eteen.

”Eli nytkö pitää sitten odotella, että saat hoidettua jonkin kiireisen työasian”, Alannah Collins ennemminkin totesi kuin kysyi. ”Kai tajuat itsekin kuinka typerää on ryhtyä töihin reilu vuorokausi aivoleikkauksen jälkeen?”

Collinsin teki mieli ärähtää, mutta hän maltoi mielensä kuten aina. ”Olen pahoillani. Mutta niin kuin selitin, tämä asia on pakko hoitaa. Kyseessä on miljoonien ihmisten hyvinvointi”, hän sanoi ja jätti vaimonsa maksamaan kyydistä.

Päät kääntylivät kun siistiin tummaan pukuun sonnustautunut David Collins kiiti puolijuoksua hotellin aulan poikki turbaanin kokoinen sideharsoviritys päässään ja musta nahkasalkku kädessään. Hänen ei luojan kiitos tarvinnut kirjautua sisään, vaimo oli jo hoitanut sen.

Collins aukaisi President-sviitin oven korttiavaimella, vilkaisu sataneliöistä huonetta ja maisemaikkunoista avautuvaa merinäköalaa ja istuutui työpöydän ääreen. Hän huomasi käyttensä tärisevän avatessaan salkkunsaa ja poimiessaan esiin peukalonpään kokoisen ääniaktivoituvan tallennuslaitteen. Vaimo oli tuonut sen hänen vuoteeseensa klinikan heräämöhön pian leikkauksen päätyttyä; Collins oli väittänyt haluvansa varmistua jälkikäteen siitä, ettei ollut puhunut lääketokuroissaan IMF:n liikesalaisuuksia.

Collins työnsi tallennuslaitteen kannettavan tietokoneensa USB-porttiin ja rauhoittui hieman kuullessaan ensimmäisen äänityksen: linoleumilattialla kopisevia askeleita, kankaan kahinaa ja Alannahin huolestunutta, tyhjänpäiväistä höpintää.

Seuraavalta tallenteelta löytyi vain sairaalahuoneen ulkopuolelta kantautuvaa hälytysajoneuvon sireenin ääntä.

Pelko alkoi hälvetä, kun Collins kuuli kuinka hänen sairaalavuoteensa lakanat kahisivat. Hän muisti hämärästi keskustelun, jonka oli käynyt osastonhoitajan kanssa. Pirteältä kuulostava hoitaja kyseli hänen voinnistaan ja hän vastaili mumisten. Leikkaus oli sujunut ilman ongelmia. Tuossa vaiheessa oli vielä ollut mahdollista, että hänet olisi kotiutettu leikkauspäivän iltana. Suomalaisairaaloissa kotiuttamiseen kuulemma pyrittiin heti kun potilaan voimat sen sallivat. Lopulta hoitaja poistui luvaten palata iltapäivällä yhdessä leikkauksen tehneen neurokirurgin kanssa.

Hyvänolontunne katosi sen siliän tien, kun Collins kuuli seuraavan tallenteen: osastonhoitaja ja toinen nainen, oletettavasti hänet leikannut kirurgi, keskustelevat leikkauksesta. Särkyvän lasin helinää. Hän puhuu venäjää. Asioita, joita kenenkään ulkopuolisen ei koskaan olisi pitänyt kuulla. Pahin oli tapahtunut.

Collins etsi minibaarista pikkupullon Hennessy-konjakkia, kiersi korkin auki, kumosi nesteen kerralla kurkkuunsa ja palasi sydän takoen tietokoneensa ääreen. Hän painoi playnäppäintä ja odotti kauhulla mitä seuraava tallenne pitäisi sisältää.

Collins sulki silmänsä kuullessaan jälleen oman äänensä: *Kaikkein lahjakkaimmat ja älykkäimmät SVR:n nuoret upseerit – Värisuora. Kenraaliluutnantti Sergei Efimov. Värisuoran hoitajan Krupieerin nimeä ei koskaan pidä mainita. SVR:n S-direktoraatissa on vain kaksitoista osastoa. Värisuora on kolmastoista...*

Collins tunsi veren pakenevan päästään. Hän oli hourailut sairaalasängyssään salaisuuksia, joiden paljastuminen tulisi maksamaan joko hänen henkensä tai vapautensa. Kumpikaan

vaihtoehto ei houkutellut. Collins osasi vain suomen kielen alkeet, mutta hänen kauhunsa kasvoi entisestään kun naiskirurgi kertoi kollegalleen puhuvansa venäjää.

Kuului metallista kirskahtelua, kun Collins avasi toisen viiden senttilitran konjakkipullon. Hän tunsi migreenin ensioireet tuttuakin tutumpana jomotuksena vasemman silmänsä takana.